

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca dr. viteza Bleiweisa-Trsteniškega

v deželnem zboru v zadevi deželne bolnice.

Štejem si v dolžnost v tem velevažnem vprašanju izreči svoje pomisleke, ker se ne strinjam povsem s predlogi, finančnega odseka. Velevažno je to vprašanje, ker hočemo ustanoviti nov dobrodelen zavod, kateri ima služiti vsaj dvema generacijama, velevažno je pa to vprašanje tudi za deželo in Ljubljansko mesto, ker bodeta ta faktorja morala dokladati v izvršitev tega namena velike vsote. Pomisleke imam namreč z zdravniškega stališča. Gotovo je, da ima sedanja bolnica velik nedostatek v zdravstvenem oziru, situacija raznih oddelkov okolu dvorišča, v katerega se stekajo pri jako slabi in neizdatni kanalizaciji vsi odpadki, upliva jako slabo na zdravstvene razmere te bolnice. Da je to istinito kažejo nam vsakoletne epidemije na kurirgicnem in porodniškem oddelku. Bilo je začetkom tega stoletja, ko se je spremenil samostan diskalceatov v bolnico. Takrat bilo je to poslopje za pičlo število bolnikov v zdravstvenem oziru morda vzgledno, a pozneje sta se morala dozidati dva dela poslopja na zahodni in severni strani. Vsled tega dozidanja onemogočil se je obtok zraka, zdravstvene razmere postale so z rastočim številom bolnikov zmirom bolj neugodne. Pre naraba teh nedostatkov je skoro nemogoča ali vsaj tako draga, da bi se nihče ne mogel za to izreči.

Bolnica postala je pa tekom let tudi premajhna, število bolnikov, ki išče v njej posebno o zimskem času pomoči, narašča od leta do leta, v njej se že ne more več govoriti v normalni napolnitvi, skoro vedno presega v tem oziru število bolnikov odmerjeno zračno potrebnost. Da bodejo gospodje razvideli, da je to istinito, hočem navesti število bolnikov v zimskih mesecih zadnjih treh let. Leta 1886. bilo je poprek 324, leta 1887. poprek 309, leta 1888. poprek 322 bolnikov na dan oskrbovanih. Kaj iz tega sledi? Da moramo nov zavod, kateri naj služi dvema generacijama, ustanoviti v taki velikosti, da ne bode že napolnjen v tem trenutku, ko se otvori. Po predlogih finančnega

odseka bi se začela graditi nova bolnica leta 1891, zgradila bi se v 4 letih, leta 1895. bodo torej bolniki se ondu začeli oskrbovati. Vprašam: ali je kaj upanja, da se bode število bolnikov z ozirom na siromaštvo, katero se od leta do leta pri nas množi, krčilo, ali ne vidimo izkazov, tiskanih letnih poročilih, da se od leta do leta množi število bolnih in blaznih, ne samo pri nas, ampak po vseh deželah? ali ne čutimo, da moramo vsako leto več vsote dokladati za oskrbovanje bolnih in blaznih? V predlogih finančnega odseka ni govora o številu postelj, a iz konečnega računa razvidimo, da je znesek 300.000 do 320.000 gld. za zgradbo nove bolnice odmerjen. Ker pa dosedaj še ni bolnice, pri kateri bi trošek po posteljah proračunjen bil manjši od 1200 gld. za jedno posteljo, torej ne bomo imeli več kot 300 postelj v novi bolnici. Jaz pri tem računu jemljem tudi to v poštev, da država, katera si je po zakonu pridržala vrhovno nadzorstvo pri zdravstvenih napravah, ne bode dopuščala, da bi se nova bolnica smela sezidati, kakor druga navadna hiša, nasprotno, zahtevala bode, da se v vsakem oziru zadošča vsem zdravstvenim predpisom. Namerava se zidati nova bolnica po paviljanskem sistemu, kar je tudi priporočati, ker je pri tem sistemu za ozdravljevanje prepotrebna zračna cirkulacija in razdelitev bolnikov po značaju bolezni najboljše izpeljivo. A ta sistem je drag, tudi zahteva obširnega stavbišča. Vendar ima na drugi strani to prednost, da se morejo poslopja razširiti, prizidati, da je torej omogočeno nastaniti tekom let več bolnikov, ako narašča njihovo število. Prostorno pa mora biti stavbišče tudi zaradi tega, ker ima vsak paviljon svoj vrt, kjer se morejo bolniki gibati na prostem. Jako umestno in tudi iz finančnega ozira priporočljivo se mi zdi, da namerava pri novem zavodu deželni odbor posluževati se s opara, služil bode soparni stroj za kurjavo, razsvetljavo, za kopelj, perilnico, morda celo za kuhinjo. Skušnja nas je učila, da bi se bilo tudi pri zgradbi blaznice na Studenci dosti prihranilo, ako bi se bil uporabil sopar, ker po sedanjem načinu stane kurjava, razsvetljava in perilnica deželo vsako leto nad 2500 gld. Prvi stroški take uredbe so pač veliki, a vsakoletni trošek je dosti

manjši, zato je za velik zavod na vsak način priporočljiva.

Obžalujem pa, da se deželni odbor ni bolj temeljito bavil z bolniškim upravljanjem, sploh, predno je stopil s svojimi predlogi v prilogi 44. izraženimi pred deželni zbor. Ni dovolj, da so se deželnemu zboru predložili le načrti in približni proračun, premišljevanja vredna bi bila tudi administracija in organizacija v novi bolnici. Uprašati bi se tudi moral, kako se da v prihodnje bolje urediti strežajsko poslovanje, ker se vedno slišijo pritožbe, da strežaji zaradi prepričanih plač in vedne menjave ne ustrezajo zahtevam, kar je v kvar zavodu. Dalje bi bilo tudi to uvaževanja vredno, kako se bode uredila v novi bolnici režija in oskrbovanje bolnikov, ali se bode izročil ta posel redu, ali bi morda tudi v gmotnem oziru deželi ne kazalo, kakor v delavnici, upeljati pri tem dobrodelnem zavodu lastne režije. Če bi se bilo to predupravljanje pretresavale temeljito, in bi se tudi v teh obzirih stavili nasveti, bi to tudi izdatno uplivalo na stavbeni trošek. Dolžnost je vsakemu poslancu, nasvetovati sredstva, po katerih bi se dali zmanjšati stavbinski troški. Moram toraj uprašati, kaj bode podražilo zgradbo nove bolnice? V prilogi 44. beremo na 6. strani, da bode administracijsko poslopje s samostanom za 35 sester in kapelico stalo 80.000 gld. Čeravno sem preverjen, da se bode znesek za adm. poslopje dal izdatno zmanjšati, vendar ne dvomim, da bodejo stali za samostan potrebni prostori vsaj 30.000 gld. Ta vsota bi se dala prihraniti, ako bi se upeljala lastna režija, ker bodo itak v vsakem paviljonu pripravljeni prostori za strežajsko osebje. Ako preračunimo, da smo plačevali redu za režijo 14 1/2 krajc. na dan za bolnika, kar je znašalo v letu 1888. 14.000 gld., dalje za hrano poprek 25 krajc., kar znaša 24.000 gld. in ako temu znesku prištevamo 5% obresti od višjih stavbinskih troškov, to je 1500 gl., dobimo znesek 39.500 gld. Da se more pri taki veliki svoti prihraniti pri dobrem in varčnem gospodarstvu vsako leto nekaj tisočakov, ne bode mi mogel nihče oporekati.

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Drugi del.

(Dalje.)

XIX.

Prvi solnčni žarek, ki je zjutraj prodril skozi temne glave dreves naklonjenih nad dolinico, pri letel je na obraz Refundov. Stari mož, ki je bil zadnjega včerajšnjega dogodka le molčeča priča, bival je poleg Květa, kateremu je še vedno v naročji spala Světluška. Oba govorila sta že precej časa z zamolklim glasom. Nad njima pel je drozd ljubeznjivo pesemco, kakor bi hotel z laskanjem iz teh glav odpoditi resne misli in ja razveseliti.

Metljar Rozhoda stal je kakih dvajset korakov dalje, tudi njega je žvrgoleči drozd prebudil iz spanja. Podlesci dvigali so veselo v jutranjem svitu glave in nekateremu preletela je usta tudi šala, kakor tičku iz grla ljubeznjiva pesem.

Najedenkrat stisnil je Refunda Květovo roko močnejše, pogledal mu v obraz, pokimal molče z

glavo in stopil z brda niže mej tolpe. In solnčni žarki videti so bili, kakor bi šli za njim, v polnemrodu osvetlili so njegovo visoko postavo.

„Včerajšnja noč, Podlesci, bili ste v hudem ognju, a prišli ste iz njega kakor svetlo, čisto zlato“, začel je govoriti z glasom, kakor kadar najglasneje zazvoni Okrouhelski srednji zvon. „Včerajšnja noč mi je najmilejše spričevalo, da do današnjega dne ni spomin na princezino Lucilijo zginil iz vaših glav. Zahvalno, ljubeznjivo ljudstvo ste, in takemu ljudstvu bilo bi greh dalje tajiti, kar bi bil vam že davno rad povedal. A bal sem se, da bi zgubili vero v mene in s to vero tudi ljubezen. — In zato zakrivala je to ta-le halja vsa prešla leta. Danes pa več ni onega strahu. Da bodele vedeli, komu ste zaupali toliko let, da bodele na svoja ušesa slišali iz njegovih ust, čujte, Podlesci! — Spominjate se, da je v vaše vasice spremljal gospodičino Lucilijo mlad mož. Starejši iz vas vedó dobro, da so za onih let počile vojske na vseh straneh sveta. V Češko pridrla so Bavarci s Francozi. Razglašali so, da nesejo zemlji na svojih praporjih svobodo in narodu srečnejših dnij. Ne vem, je li bi storili tako, a to vem, da se jim njihove nakane neso posrečile, in da so potem prišli nad Češko hujši časi. Mladi

mož, kateri se je udomačil v vaših vaseh s knežjo hčerjo, in kateremu so se ob njeni strani priljubile vaše slamnate strehe, da se jih ni mogel odvaditi niti v letih poznejših, pristopil je k Bavarcem, v Svetovidski cerkvi na Hradčanih zaklical je „mnoga in srečna leta kralju Karolu“ — a za to moral je iz Češke. Ko pa se je ločil od Lucilije, obljubil ji je, da bo, ako bo kedaj mogel, prva njegova naloga, da se vrne iz tujine v te kraje. Morebiti še niste pozabili, da je bil oni mož krvi Kolovratov. Ne dolgo potem korakali so skozi te gozdove Bavarci in Francozi nazaj. Bil je škripajoč mraz. Francozi hoteli so si krv ogreti v razkošji. Jificani se gotovo še dobro spominjajo tega. Hoteli so takrat ondu slaviti svatbo. Nevesta bila je sama krasota, in lici sta ji kar goreli. Zunaj bil je mraz, da so ušesa in nos zmrzavali. Francozi trepetali so od mraza, a o rožah na nevestinem obrazu topila se je kri, da so jih hoteli potrgati... Ti, Květ, si takrat šli jedva odrastel.“

Refunda se je za trenotek oddahnil, — počl.

V vaši hiši prikazal se je, kakor iz jasnega neba bavarski činovnik, iztrgal je nevesto surovim rokam, prebó srce jastrebu, ženin se je takrat oddahnil, a svatbo so vendar jedva napravili...“

Iz teh le površnih podatkov razvidite, častita gospôda, da je to vprašanje uvaževanja vredno. Prišel sem pri študiranju stavbinskega vprašanja o zgradbi nove bolnice do prepričanja, da bode pač mogoče izhajati z nasvetovano svoto, ali le za prepičilo število 300 postelj, a tudi v marsikaterih stvarih se bode moralo štediti na škodo praktičnosti in znanstvenemu napredku, kar se bode še obžalovalo v poznih letih, kakor se je isto pokazalo pri prvih zgradbah v blaznici na Studenci. V prvem predlogu finančnega odseka govori se tudi o primernem in izdatnem donesku Ljubljanskega mesta. Kot zastopnik jedne vrste Ljubljanskih davkoplačevalcev moram tudi v tem oziru izjaviti svoje pomisleke.

Res je, da ima glavno mesto velik interes, da se odpravi bolnica s sedanjega prostora, ker bode mogoče na tem terenu sezidati marsikatero poslopje, razširjati se bode ondu začelo mesto. A to zgodilo se bode le polagoma. V nas se ne množi tako hitro število prebivalstva, kakor v drugih glavnih mestih, kjer se zidajo hiše, rekel bi, čez noč, in so tudi hitro napolnjene.

Sedanja v Ljubljani živeča generacija torej ne bode koristila od take premestitve, a plačevati bode morala večje priklade, kar zaželenih izdatnih doneskov ne more dati mestna občina iz rednih svojih dohodkov. Ozirati se je dalje tudi na to, da bode moralo mesto skrbeti za napravo ceste, razsvetljavo, kanalizacijo okolu nove bolnice, kar bode mnogo stalo. Imelo bode torej mesto približno iste troške, kakor dežela, kar se mi zdi potrebno danes tukaj konstatovati. Le nadej, da bode tudi državna uprava razvidela, da bode tudi vojaška bolnica, katera stoji na bolj pripravnem stavbinskem prostoru, morala odmakniti se iz mesta vun, kar bi bilo za razširjatev in razvoj mesta še večjega pomena, mi daje pogum glasovati za predloge finančnega odseka. V specijalni debati mi bode morda prilika, še za druge opazke. Končam z vročo željo, da bi bil v čast novi dobrodelni zavod deželi, bolnim domačinom in družemu občinstvu pa na korist.

Deželni zbor kranjski.

(XII. seja, dne 15. novembra 1889.)

(Konec.)

Nadalje oznanja poročevalec iz poročila o prodaji gledališke razvaline o cesarjevem potrjenju sklepa deželnega zbora, o potrebnih novcih za zgradbo novega gledališča in o izplačevanju zavarovalnine ložnim posestnikom, kar zbor odobri.

O šolskih zadevah poroča deželni odbor, da je mestna občina Ljubljanska sklenila s kranjsko hranilnico novo pogodbo glede daljne porabe realkega poslopja, ki določa, da mesto Ljubljansko v zvezi z deželo plača letni pavšal 1000 gld. za porabo realkega poslopja. Pogodba je sklenjena na nedoločen čas, a hranilnica ima pravico odpovedi za tri leta. O pouku nemščine na slovenskih šolah poroča deželni odbor, da je deželnega zbora sklep iz 8. seje dne 1. oktobra 1888, s katerim se dež. šolski svet pozivlja, da uredi pouk v nemščini po onih slo-

venskih ljudskih šolah, po katerih je bila sedaj uvedena kot obligaten učni predmet tako, da se je bodo dolžni učiti le oni učenci, katerih zakoniti zastopniki (starši) ob začetku šolskega leta izrecno ne izjavijo, da se le ti učenci ne bodo udeleževali tega pouka, naznanil deželnemu šolskemu svetu kranjskemu s prošnjo, naj bi svoje ukaze z dne 5. febr. 1887, št. 656, in 24. decembra 1887, št. 2721 predručil v tem smislu, na katero ulogo pa še ni došlo nikakega odgovora.

K tej točki oglasi se poslanec Hribar.

Njegov govor, ki šiba deželni šolski svet in posebno arogantnost vladnega referenta Riharja priobčili bodemo po stenografičnem zapisniku.

Deželni predsednik baron Winkler opomni, da se je pouk v nemškem jeziku na ljudskih šolah uravnaval po deželnem šolskem svetu l. 1871, in tega pravila drži se vedno še deželni šolski svet. Ako se bode kaka občina oglasila proti nemškemu pouku, kakor sta to storili občini Žir in Leskovec, gotovo bode deželni šolski svet zahtevi ustregel, dokler pa tega ni, ostane pri sedajnem določilu. Deželni predsednik baron Winkler misli, da deželni učni referent ni hotel razžaliti poslanca Hribarja, da pa je svobodno, kakor vsacemu poslancu, isto tako i zastopnikom vlade, da se pri jedni ali drugi priliki poslužujejo enakopravnih obeh jezikov, katerega njim je drago.

Poslanec Žitnik pravi, da je večina odseka za letno poročilo, glede nemškega jezika, istih mislij in želj, kakor poslanec Hribar.

Nadalje poroča deželni odbor, da so se nove šole ustanovile, v Vrhpolji pri Moravčah, v Motniku, Zidhovem, Dražgošah, v Travi, Starem Vinklu in v Stranjah pri Kamniku, kar se na znanje vzame.

Nadalje poroča, da so se ljudske šole razširile v Št. Vidu pri Vipavi, Radečah, Kostanjevici, Št. Jerneju, v Postojini, Selcuh, Srednji vasi pri Kočevji, Dolenjem Logatci, Hotedršici. Glede nemške šole v Ljubljani poroča: Število učenk v tej šoli se je pomnožilo do 144, zatorej je deželni odbor pritrdil nasvetu deželnega šolskega sveta, da se otvori 3. razred, in namesti učitelja s plačo 600 gld. Poročevalec nasvetuje, da se poročila odobre.

K besedi govori poslanec Hribar, tako se rekretujejo slovenski otroci za nemške šole.

Govor priobčimo pozneje po stenografičnem zapisniku.

Poslanec dr. Schaffer pravi, da je to že skrajna meja netolerance, katero zastopati hoče poslanec Hribar, kajti starišem mora biti vendar svobodno, ali hočejo odgojiti svoje otroke v nemški ali slovenski šoli. To pravico odjemati starišem je pač tesnosrčno.

Deželni predsednik baron Winkler odgovarja, da ko je deželni šolski svet naročil, da se v nemške ljudske šole mora vsprejemati vsaki otrok, je ravnal popolnem pravilno, kajti zakona nemamo, da bi se mogel kdo siliti, da se njegovi otroci počujejo v tem ali drugem jeziku. Večji del otrok slovenskih starišev pa je že z doma zmožen dovolj nemškega jezika, da pohaja nemške ljudske šole, tedaj je postopanje deželnega šolskega sveta popolnoma zakonito.

Poslanec Hribar odgovarja deželnemu predsedniku baronu Winklerju in dr. Schafferju. Govor priobčimo po sten. zapisniku.

Potem se ta oddelek poročila odobri.

Poročevalec nadalje poroča o deželni vinarski in sadjarski šoli na Grmu, in sicer o štatutih in programih itd. itd. in nasvetuje, da se ta poročila dež. odbora vzemo na znanje, istemu pa naroča da se kolikor mogoče ozira pri vsprejemu učiteljev v učiteljski kurzu na šoli v Grmu na one, ki bodo pozneje v svoji službi mogli in hoteli porabiti na šoli pridobljene nauke na korist prebivalstva. Obvelja.

Poslanec Klein poroča v imenu odseka za letno poročilo, v kolikor se tiče obrtnega pouka.

Iz § 8. je razvidno, da so se obrtnim nadaljevalnim šolam na Kranjskem poleg cesar Frau Josipove ustanove razdelile še druge podpore iz deželnega zaklada. Dalje so se štipendije in podpore delile posameznim osobam v ta namen, da se vzgoje in pridobe dobre moči za obrtni pouk v različnih strokah.

Z ozirom na to, da se po drugih kronovinah v novejšem času z dobrim uspehom ustanavljajo tako zvane šolske delavnice, in da se je tudi že v Ljubljani upeljala taka delavnica s povoljnim uspehom in ker je društvo za ustanovitev in vzdrževanje brezplačnih deških delavnih zavodov na Dunaji s privoljenjem visokega c. kr. ministerstva za uk in bogočastje na svoji prvi šolski delavnici otvorilo poseben pettedenski kurz za učitelje vseh kronovin, dovolil je naš deželni odbor nekaterim kranjskim ljudskim učiteljem nekoliko podpore v ta namen, da so se vežbali na omenjeni šolski delavnici Dunajski. Pouk na tej šoli je obsegal lesna in kartonažna dela, rezbarije in modelovanje. Najvažnejši dogodek pa je ta, da sta se in sicer dne 3. dec. 1888. v našem glavnem mestu otvorili c. kr. strokovni šoli za lesno obrt, dalje za čipkanje in umetno vezenje. Odslej sta ti šoli dovršili svoj prvoletni kurz. V letnem poročilu sicer ni nahajati podrobnih podatkov o uspehih tega prvoletnega kurza, vendar pa je obče znano, da se ti šoli vzgledno razvijata in da je pričakovati, da bodeta tudi ravno tako izvrstno napredovali.

Deželni odbor nam poroča, da je ekscelenci gospodu c. kr. ministru za uk in bogočastje in pa slavni kranjski hranilnici v Ljubljani za ustanovitev oziroma za zdatne podpore v imenu deželnega zastopa izrekel toplo zahvalo. Odseku se dozdeva umestno, da se spominja še nekaterih drugih odličnih osob, katere so se prav posebno trudile za to, da sta se navedeni strokovni šoli ustanovili in s tako povoljnim uspehom uredili. V tem oziru je omeniti častitega gospoda ces. svetnika in dež. odbornika Ivana Murnika, kateri se že mnogo let trudi in žrtvuje za razvoj in povzdigo obrtnega pouka na Kranjskem; dalje je omenjati velikih zaslug gosp. c. kr. dvornega svetnika Exnerja in gosp. c. kr. sekcijskega svetnika Lindta na Dunaji, katera oba častita gospoda sta v novič osobno dospela v Ljubljano ter šoli tako dobro urejala.

Odsek za letno poročilo torej nasvetuje:

Deželni zbor naj sklene:

Letno poročilo deželnega odbora o obrtnih šolah se jemlje na znanje in zajedno gospodu ces.

„Neso je napravili, Refunda! Mesto svatbe imeli smo takrat pogreb. Vse vidim še, kakor bi bilo včeraj. — In vendar je temu že nad štirideset let, kmalu jih bo petdeset. Ženin moje sestre se ni oziral več po drugi nevesti, ostal je star mladenec. Saj si ga poznal, često si govoril z njim in rekal si, da je to poštena duša. Ko je umiral, stal si pri njem. Bil je Adamec.“

Refunda oddahnil se je o teh besedah nekoliko globoko, kakor bi zbiral moči za daljni govor.

„Oni bavarski častnik bil je tisti mlad mož, ki je spremljal princezino Lucilijo na njenih sprevodih. Potem minilo je dvajset let, iz katerih je vsako tretje bilo podobno črnim oblakom, kadar se nizko nad zemljo valé, kadar grmi v njih, da bi človek oglušil, kadar se bliska v njih, da bi oslepil, kadar se usipa iz njih, da povsod vse popolnoma gine. Mladi mož bil je daleč za mejo, a grozne vihre iz mile Češke slišal je na sto milj in včasih prišlo mu je v tujini na misel, da se morda ta zemlja prodaja z vsem, kar mu je bilo v nji milega. Meji tem postal je petdesetletnik. In včasih zdelo se mu je, da obljube gospodičini Luciliji ne bode nikdar moči izpolniti.“

Refundi pošla je sapa popolnoma in na čelu

prikazale so se mu težke kaplje vročega potu. Tudi upalo, suho obličje menjalo je dvakrat barvo.

„Kaj je skusil v tujini in kaj je užil? Dragi, dobri ljudje, ne hotite vedeti. Svojemu rodu ni se mogel in smel nikdar prištevati. Ime njegovo bilo je namreč mej izdajalci domovine. Nadeje, katere je polagal v nastopke vojsk za svoj narod, razpršile so se kakor aprilski oblaki, tekmeči podajali so si roke preko glav ubozega ljudstva in proslavljali mir nad tisoč mrličev. In za vse usluge ni imela tujina za-nj nič nego pelin, v tujini mu je korak za korakom plavala pred očmi postava iz domovine. Šepetala mu je: Vrni se, vrni in sleci dozdanjo obleko svojo, rodno ime zakoplji, zapri tudi ti svoje, ako oni tebe zapirajo, idi na Podlesje, in ljudstvo ondotno napravilo ti bode radost, kakeršne še nisi poznal. In on ubogal je konečno, vrnil se na Češko, vzel na-se haljino, kakeršno nosite vi, da bi ga nikjer ne poznali, a da bi se mu vse vaše duše odprle, dal si je ime, katero je v tukajšnjih lesih, v tem zavarovanem, pozabljenem kraju živel dolga leta v hvaležnem spominu... In potem gledal je v Pragi, kje je kaka češka knjiga, kje kak češk spis in prašal, kje tiskajo češki pisane knjige: pokazali so mu z nasmehom

revno sobico, v kateri so bili skladi čeških knjižic, in on zaplesal je v duhu na stara leta in začel one knjige raznašati mej vas. Od takrat je poznate življenje starčev. In zdaj veste, Podlesci, kdo je Refunda in komu ste zaupali.“

Stotera usta šepetala so začudeno: „Slutili smo — rekali smo — grof Kolovrat!“

„Knežji poslanci!“ zakričal je najedenkrat z brda Podlesec na straži.

V istem hipu razlegla se je po dolini jezdečja tromba in gori mej drevjem prikazale so se uniforme uradnikov njegove Jasnosti. Spremljalo je je nekaj vojakov.

„Kaj neso?“ začul se je močno glas Refundov. Po dolinici pa se je vznemirilo vse, kakor kadar nad tukajšnjimi črnimi borovci zakrožijo z močnim zvižganjem severne vihre.

Knežjim uradnikom bilo je nekako tesno pri srci; z gradu odjezdili so norčujoč se, a čim dalje so jezdili v gozde, tem očitvidneje so umolknili, da so nad Svetogothardsko dolinico jedva dihal.

„Kaj nam nesete?“

„Njega Jasnost knežja opominja sv oje podance poslednjikrat, da bi spominjajoč se...“

(Dalje prih.)

svetniku Ivanu Murniku, gosp. c. kr. dvornemu svetniku Exnerju in g. c. kr. sekcijškemu svetniku Lindtu izreka priznanje in zahvala za pospešitev in urejenje c. kr. strokovnih šol za lesno obrt dalje za umetno vezenje v Ljubljani. — Predlog se vsprejme.

Poslanec Kersnik opomni glede zemljiških knjig na sklep deželnega zbora l. l., s katerim se je vlada pozivila, naj potrebno ukrene, da se pri zemljiških knjigah vojvodine Kranjske v napisu imovinskega lista navede ime dotične katastrske občine v obeh deželnih jezikih, kjer je tako ime v navadi. Vlada pa še ni deželnemu odboru odgovorila. Vpraša torej vladnega zastopnika, kaj se je v tej zadevi ukrenilo.

Dež. predsednik baron Winkler odgovori, da je izdal v tej zadevi, ozirajoč se na ljudsko številjenje leta 1890., ukaz okrajnim glavarstvom, da saterata so večinoma že doposlala svoje izdelke, kako mislijo zapisavati pri ljudskem številjenju katastrske občine. Te dopise izročil je „Matici Slovenski“, ki se tudi peča z nabiranjem krajepisnih imen, da izreče o njih svojo sodbo, a doslej še ni dobil odgovora. Tudi pri pravosodnem ministerstvu storili so se v tej zadevi potrebni koraki, ki bode to važno zadevo gotovo povoljno rešilo.

Poslanec Kersnik je vladnemu zastopniku za odgovor jako hvaležen, a da se ta zadeva vzdrži na površji, nasvetuje: „Deželnemu odboru se naroča, da ponovi poziv in poroča v prihodnjem zasедanji.“

Baron Žvegelj izreka željo, naj bi se k sodelovanju tega važnega dela povabilo tudi muzejsko društvo, katero ima mnogo tvarine in bode delo gotovo pospeševalo. — Predlog Kersnikov se vsprejme.

Poslanec Murnik poroča za upravni odsek o prošnji občine Št. Ožbald za razdelitev občine v dve občini z nasvetom, da se izroči deželnemu odboru, da o njej poroča v prihodnjem zasédanji. — Vsprejeto.

Poslanec Kersnik poroča o prošnji doktorja Prischla za priporočitev njegove knjige „Der Friedensrichter“, ki se izroči deželnemu odboru v primerno rešitev.

Glede prošnje občin Sv. Jošt, Horjul in Trata poroča baron Taufferer in nasvetuje: „Deželni odbor se pooblašča, okrajnemu cestnemu odboru Vrbiškemu v ta namen, da preskrbi tehnični operat za popravilo občinskega pota, ki se začne v Vrzdenci pri okrajni cesti in drži skozi občino Sv. Jošt do meje občine Trate, nakazati iz kredita za cestne namene donesek, ki ne sme presegati vsote 200 gld. in da deželnemu zboru v prihodnjem zasédanji o tej stvari zopet poroča ter predloži operat in da glede izvršitve poprav, kakor tudi glede uvrstitve večkrat omenjenega občinskega pota mej okrajne ceste stavi potrebne nasvete. — Vsprejeto.

Poslanec Murnik poroča o prošnji podobčine Grahovo z Martinjakom, Mlaka in Žirovnica, da bi se izločile iz občine Cerknice v novo občino Grahovo in o prošnji podobčin Bločice in Lipsenj, da bi se izločile iz občine Stari trg in spojili z Grahovim. Ker se razpravlja ravno sedaj ustanova samostalne c. kr. okrajne sodnije v Cerknici, nasvetuje poročevalec, naj se prošnje izroče deželnemu odboru, da poroča o njih v prihodnjem zasédanji deželnega zbora. — Potem se seja sklene.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. novembra.

Mej nemškimi konservativci ni jedinstva. Lienbacher in Zallinger si jako prizadevata, da bi konservativni državni poslanci osnovali katoliški centum, ki bi se ne oziral več na ostale desničarje. Njijina želja se pa najbrž še ne bode uresničila, ker si drugi konservativci od takega centra ne obetajo posebnega uspeha. O predarlskih poslancih se pa govori, da ne bodo pristopili k nobenemu klubu.

Mej Nemci na Češkem so se začele agitacije proti sklepom češkega deželnega zbora. Občine sklepajo resolucije proti sklepom, s katerimi se hoče olajšati snovanje čeških šol v nemških okrajih, usiljevati češki jezik nemškim občinam in okrajem in podpirati iz deželnih sredstev češka deželna razstava. S temi protesti hočejo doseči, da bi dotični sklepi ne dobili najvišje sankcije. Na ta način hočejo torej preprečiti izvršitev po ustavi zagotovljene narodne enakopravnosti. Da morajo nemške občine in okrajni zastopi vsprejemati tudi češke uloge, je vendar naravno, če morajo češke občine in okrajni zastopi vsprejemati nemške. Da dežela pomaga sno-

vati šole za narodne manjšine v krajih, kjer so take šole potrebne, to tudi ni nič kaj tacega. Kjer ni čeških otrok, se tudi češke šole snovale ne bodo, kjer so pa, se pa itak morajo po zakonu. samo nemške občine sedaj ne bodo mogle več stvari s pritožbami ovirati in zavlačevati.

Konference škofov na Dunaji so minole, ne da bi bili zvedeli kaj zanesljivega o njihovih sklepih. Židovski listi so seveda marsikaj pisali o posvetovanji škofov, toda to so bile najbrž le časniške kombinacije.

V **ogerski** zbornici poslancev je vprašal pred nekaterimi dnevi poslanec Cratar vlado, je li res vojno ministerstvo prodalo 400.000 Werndlovih pušek, ki so stale po 35 gld., nekemu podjetniku po 70 kr., kateri jih je potem prodal po 1 gld. 70 kr., torej na lahek način naredil na stotisoče dobička. Poslanec je hotel vedeti, kako da vlada ogerska ni oporekala tej prodaji in porabila svojega upliva, da bi se vsaj 120.000 pušk od dotične množine, katere odpadajo na Oggersko, bilo obranilo z bajoneti vred za črno vojsko ogersko.

Vnanje države.

V zbornici **francoski** predlagal je poslanec Ferraul, da bi se 150 000 frankov dovolilo rudniškim delavcem v severni Franciji in da bi se pomilostili vsi, ki so zsradi strajka bili obsojeni. Minister javnih del je pobijal ta predlog, s katerim bi se le podpiral strajk. Zbornica je po tem predlogu zavrgla.

Švicarski narodni in stanovski svet sta se predvčeraj otvorila. V prvem je predsednik Haeblerlin, v drugem predsednik Hoffmann prečital otvorilni govor.

Socijalne razmere v **severnoameriških** zjedinjenih državah se vedno slabšajo. Premoženje se vedno bolj kopiči v rokah nemnogih oseb. Leta 1847. je bil v Ameriki še samo eden mož, ki je imel nad 5 milijonov dolarjev premoženja; sedaj je pa 200 oseb, ki imajo najmanj po dvajset milijonov dolarjev, 400 oseb z najmanj po deset, 2500 oseb z najmanj po pet, 1000 oseb z najmanj po dva in pol, 7000 z najmanj z jednim in 20.000 oseb z najmanj pol milijona dolarji premoženja. Teh 31 tisoč oseb ima torej nad 36.250 milijonov premoženja. Ker se vse narodno premoženje zjedinjenih držav ceni na 60.000 milijonov, ne pride na ostalih 64 milijonov prebivalcev niti 23.750 milijonov dolarjev, torej je $\frac{1}{2}$ deželnega premoženja že v rokah $\frac{1}{20000}$ dela prebivalstva. Če tako dalje pojde, ni več daleč, da bode v zjedinjenih državah poleg nekaj tisoč bogatinov le še na milijone nemaničev.

Domače stvari.

— (Iz Nižjega-Uralska) javijo nam žalostno vest, da je opoldne dne 20. novembra umrl naš rojak prof. Martin Mulej. Pokojni bil je uzoren rodoljub, zanimalo ga je vse tičoč se napredka mile domovine. Služboval je v Rusiji mnogo let in to od 1879. in 1880. leta v Petrogradu, od l. 1880. pa do smrti v Nižje-Uralskem. — Naj v miru počiva!

— (Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici) izvolilo si je na zadnjem zboru dr. A. Gregorčiča častnim članom, knezoškof Zorn in vladika Strossmayer sta častna člana že izza 1883. l. V tem zmislu je naša sobotna notica trebala popravka.

— (Darilo.) Tvrška Tönnies podarila je tukajšnji strokovni šoli za lesno obrt 22 prav lepih uzorcev. Posnemanja vredno!

— (Štajerski deželni šolski svet) imenoval je stalnim učiteljem sledeče gospode: Frana Vabiča v Runči pri Ormoži, Frana Ferlinca v Šmarji pri Jelšah in Josipa Modra v Hočah pri Mariboru.

— („Srbadijo“) vseučiliščno književno-zabavno društvo srbskih dijakov v Gradci, so uradno razpustili.

— (Koncesija.) Podjetnika pl. Lapp in Klemensiewicz dobila sta koncesije za zgradbo in obrat lokalne železnice iz Celje Šoštanj in Velenje. Železnica bode imela normalni tir.

— („Popotnika“) izšla je 22. številka. Vsebinska: Nekaj o metodiki prirodoopisnega pouka v ljudski šoli. — Črtice o zdravoslovju. (Spisuje S. Meglič.) — Smoter Kvintilijanove vzgoje in pouka ter njegove jezikovne zasluge. (F. Brežnik.) — V zadevi „Šolarskih knjižnic“. (Jos. Freuensfeld.) — Učiteljski zavodi v Danskej. — Dopisi. — Novice in razne stvari.

— (Prvi sneg.) Včeraj zvečer začel je mej dežjem naletavati sneg, ki je, dasi je pal na mokro, čez noč vse pobelil par centimetrov na debelo.

— (Na Reki) biva sedaj nemško brodovje, sestojече iz oklopnice: „Deutschland“ (25 kanonov, 650 mož), „Friedrich der Grosse“ (6 kanonov, 550 mož) in „Preussen“ (6 kanonov, 550 mož). Prihod-

nje dni pričakujejo tjakaj treh velikih ruskih oklopnice in kneza črnogorskega.

— (Zagrebaški črkostavci) sklenili so, učiti se ruski. Preteklo nedeljo imeli so shod, na katerem se je o tem razpravljalo.

— (V Medvodah) začeli so delati novo cesto od mostu na kolodvor. S tem se bode odpomoglo davni potrebi in troški bodo dobro naloženi. Glavna zasluga za to cesto gre g. L. Kavčiču, posestniku in poštarju v Medvodah.

— („Dolenjsko pevsko društvo“) priredi Preširnov večer dne 30. novembra 1889. v prostorih „Narodnega doma“ v Novem mestu. Vspored, pod vodstvom gosp. pevovodje Karola Langer-ja: 1. Dr. B. Ipavec: „Na Prešernovem domu“. (J. Stritar.) Moški zbor z bariton- in tenor-solo. 2. F. S. Vilhar: „Ustaj“. (M. Pavlinovič.) Mešan zbor. 3. Gj. Eisenhut: „Ti“. Kvartet. 4. Beethoven: „Septet“. Osmoročno na dveh klavirjih. 5. T. Pollak: „Kam“. (Preširen). Samospev za bariton, od g. komponista za ta večer zložen. 6. Dr. B. Ipavec: „Pozdrav“. (A. Praprotnik.) Mešan zbor. 7. G. Meyerbeer: Romanca iz opere „Dinora“. Samospev za bariton. 8. F. S. Vilhar: „Naša zvezda“. (S. Gregorčič) priredil za ženski zbor s sopran-solo g. Karol Langer. Potem ples, pri katerem svira oddelek meščanske godbe. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Ustopnina: za ude brezplačna; za neude: z obitjeljo 1 gld., za posameznike 50 kr. Iz prijaznosti prodaja bilete gosp. J. Krajec. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Vabilo) k zborovanju Celjskega učiteljskega društva dne 8. decembra t. l. ob 11. uri dopoldne v okoliški šoli v Celji. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvene stvari. 3. „Srce“, učni poskus iz somatologije; poročevalec g. Anton Brezovnik. 4. Pomenjkanje o sestavi slavnostnega odbora za občni zbor „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, kateri bode binkoštno nedeljo in ponedeljek pr. l. v Celji. 5. Nasveti. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Vabilo.) Ormoško okrajno učiteljsko društvo zborovalo bode dne 5. decembra t. l. v Ormoški šoli ob 11. uri predpoludne s sledečim vspešdom: 1. Verifikovanje zadnjih dveh zapisnikov; 2. Došla pisma; 3. Prostovoljno predavanje; 4. Pogovor o regulaciji učit. plač; 5. Nasveti; 6. Uplačevanje letnine. K mnogobrojnej udeležbi uljudno vabi odbor.

— (V Kolovratu) je na tamošnji jednorazrednici razpisano mesto učitelja. Plača 450 gld., priklada 30 gld. in stanovanje. Prošnje do 10. decembra.

— (Razpisano) je mesto pristava pri deželnem sodišči v Celovci. Prošnje do dne 12. decembra.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 26. novembra. „Daily Telegraph“ je poizvedel, da se bode ruski prestolonaslednik zaročil z drugo hčerjo princa Walskega, s princesinjo Mande.

London 26. novembra. Princ Ludovik Napoleon ustopil je v rusko vojsko in odpotoval v Peterburg.

Pariz 26. novembra. Zbornica zavrgla volitev Dillonovo.

Pariz 26. novembra. Vnanjemu ministerstvu došle brzojavke iz Brazilije konstatujejo, da nobena vlada, tudi nobena ameriških republik še ni priznala nove braziljske vlade. Poslednja čaka na določitev skupščine, da bode zahtevala priznanje vladne oblike. Francoskim agentom v Braziliji se je naročilo, naj nadaljujejo dobre razmere mej njimi in cesarsko vlado. Vse vlade dale so zastopnikom svojim jednaka napotila.

Tunis 27. novembra. Avstrijska cesarica odšla je včeraj s spremstvom v Marso. Jaht Miramare odpluje danes iz Goulette.

Rovinj 27. novembra. Nadvojvodinja Marija Terezija došla včeraj opoldne. Vsprejeli so jo župan, pristaniški kapitan in vodstvo pomorskega hospica. Ogledala si je jako natančno pomorski hospic, v katerem se je nastanila.

Novi York 27. novembra. Mesto Lynu (Massachusetts) požar večinoma uničil. Tudi cerkve, šole in centralni kolodvor pogoreli. Več ljudi je poginilo. Škoda ceni se na deset milijonov.

Razne vesti.

* Makedonija i Stara Srbija.) Gobčevićeva knjiga „Macedonien und Altserbien“ izhaja sedaj v srbskem prevodu. V tej knjigi se najde marsikaj zanimivega, zlasti iz statistike, vendar se ne moremo sprijazniti z njo, ker je jako pristranski pisana. Srbom bode pa najbrž jako ugajala.

* (Zakaj je umrl portugalski kralj?) Nek španski list pripoveduje, da je pokojni portugalski kralj don Louis vsake štiri dni popušil 100 velikih havanskih cigar in da ga je to dovelo v grob.

* (Velik požar) bil je minolo nedeljo v Plovdivu. Uničil je nad 50 magacinov, največ židovskih. Škoda se ceni na 250.000 levov.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tuji:

26. novembra.

Pri **Stonu**: Königsberger, Junghaus, Mündl, Fiet, Kulka z Dunaja. — Kralj. Vis. princ Jurij, grof Feklenburg, Erich Groeben z Pruskega. — vitez Rentzell, Witte, Staender, Lemke iz Berlin. — vitez pl. Herrenschwand iz Grada.

Pri **Malléi**: Schidlof, Müllner, Wellisch, Guttmann, Kaiser, Simerich, Burkhard, Lewy, Engel, Tirman, Planer z Dunaja. — Stonič iz Koprivnika. — Seschansky iz Kaniže. — Schnick iz Zagorja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Kos iz Novegamesta. — Gerkman, Bleiweis iz Škofjeloče.

Umrli so v Ljubljani:

27. novembra: Ana Mallner, zasebnica, 77 let, Hilsberjeve ulice št. 10, za pljučnim edemom.

V deželnej bolnici:

25. novembra: Anton Mlekuš, magacinski paznik, 65 let, za rakom na jetrih.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. nov.	7. zjutraj	731.2 mm.	5.6°C	sl. svz.	obl.	44.00 mm.
	2. popol.	729.3 mm.	6.4°C	sl. szh.	obl.	dežja in
	9. zvečer	728.7 mm.	0.8°C	z. szh.	dež.	snega.

Srednja temperatura 4.3°, za 1.8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 27. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	včeraj	danes
Papirna renta	85.45	85.45	85.35
Srebrna renta	85.70	85.70	85.60
Zlata renta	108.10	108.10	107.85
5% marcna renta	100.85	100.85	100.85
Akcije narodne banke	921.—	921.—	921.—
Kreditne akcije	312.75	312.75	314.50
London	118.05	118.05	118.20
Napol.	9.3 1/2	9.3 1/2	9.41 1/2
C. kr. cekini	5.64	5.64	5.64
Nemške marke	58.05	58.05	58.07 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131	gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	175	25
Ogerska zlata renta 4%	100	100	65
Ogerska papirna renta 5%	97	15	15
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	100 gld.	123	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	185	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	50
Rudolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	144	25
Tramway-društ. velj 170 gld. a v.	—	—	—

St. 19.923.

(965—2)

Razglas.

Da se zagotovi dobava hrane in priprege za odgonce

pri odgonski postaji v Ljubljani za 1890. l. vršila se bode v četrtek dne 28. novembra t. l. od 10. do 12. ure dopoldne pri tukajšnjem uradu minuendna licitacija.

K tej licitaciji vabijo se podvzetniki s pristavkom, da je udeležiteljem 50 goldinarjev varščine položiti.

Mestni magistrat Ljubljanski kot odgonska postaja dne 18. novembra 1889. leta.

Hiša

s prav pripravno strojarsko delavnico in dvema malima vrtoma, tik kantonske ceste v Hribu (Vrhnika), umestna za gostilno in prodajalnico,

prodaja se iz proste roke po primerni ceni.

O sv. Juriji l. 1890. doteče čas sedanje najemščine. — Več o tem poizvle se pri lastniku Karolu Kaučič-u v Hribu na Vrhniki št. 14.

(980—1)

14leten zali deček

vsprejme se za

(977—2)

natakarskega učenca.

Kje? pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Trgovskega pomočnika

izurjenega v prodaji železnine, specerijskega in drugega drobnega blaga, večega slovensčini in nemščini. **vsprejme** podpisani. Biti mora zaneslj. v in dober prodajalec. **Ustopi lahko takoj ali saj v 14 dneh.** — Ponudbe naj se pošljejo podpisane. (979—1)

Viljem Tomic v Trebnjem.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zobozdravnik AVGUST SCHWEIGER

ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stanuje

(908—10)

v hotelu „Pri Maličič“, II. nadstropje, št. 23.

Nova neprekosljiva Pariška plomba, priznana od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter nadomesti svoje trajnosti zlato plombo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dr. Friderik Lengyel-ov

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luskinke od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nesno rudečino, zajedee in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1.50.

Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trnkoczy-j, lekarji. (179—18)

Vinska dražba pri Veliki Nedelji.

V sredo dne 11. decembra t. l. bode se po dražbi prodalo okolu 400 hektolitrov pozno branega grajskega in cerkvenega letošnjega vina

v grajskih kletih pri Veliki Nedelji na Spodnjem Štajerskem, deloma s posodo deloma brez posode.

Dražba se začne po prihodu osebnega vlaka, to je ob 11. uri dopoldne.

Oskrbništvo graščine Velikonedeljske dne 22. novembra 1889.

(978—1)

Anton Jesih, oskrbnik.

NOVA PESMARICA.

Zbirka najbolj znanih slovenskih, hrvatskih, srbskih, bolgarskih, čeških, poljskih in ruskih pesnij.

Sestavil

Ivan Zelezničnik.

Založil

Dragotin Hribar.

Cena: Mehko vezani 80 kr., s pošto 10 kr. več. Elegantno vezani 1 gl. 20 kr., s pošto 1 gl. 30 kr.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani. — Naroča se pa lahko tudi v vsaki bukvarni.

Poslano o salicilu!

Najemnik lekarne, ki je tudi sam po časopisih objavljaj in prodajal salicilne izdelke, dosegel je s salicilom škodljive uspehe ali iz neizkušenosti ali iz nevednosti in sedaj razširja te slabe poskuse po časopisih z namenom, da bi škodoval sodrugom svojim. S kakim salicilom je delal ta gospod, nas ne briga, mi se ravnamo strogo po medicinski znanosti, ta je zakonito določila gledé salicila sledeče:

Salicil, kemično čisti za zdravilne namene, je neškodljiv ter se notranje rabi, kar je znano priznано.

Slabi poskusi in škodljivi uspehi s salicilno kislino in salicilnokislom natronom se pripetijo le tam, kjer so preparati kemično nečisti, kjer se tedaj poslužijo s kemično nečistim in tedaj s slabim blagom. Pred takim blagom pač najodločneje svarimo.

(981—1)

Gradeo: Lekarna Vendelina pl. Trnkoczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkoczy-ja, „pri sv. Frančišku“, (ob jednem kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 113.

Nepresegljivo za zobe

je
I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaljoče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčevaljoče ter ohranjuje zobe svetlo bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pism, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubal pl. Trnkoczy

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkoczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstadtstrasse 30.
Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkoczy-ja, „pri Radec-kiju“, III., Radetzkyplatz 17.

diplomovani posestnik lekarne in kemik poleg mestne hiše v Ljubljani.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.